

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Řízení rozhodcovského týmu – Optimální poziční postavení rozhodčího v průběhu utkání II.

Domnívám se, že většina z Vás je tu proto, že se hodlá věnovat činnosti RO na co možná nejvyšší úrovni, takže dnešní přednášku zaměříme spíše na situace a případy, které mohou nastat na vyšší a i mezinárodní úrovni.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Příprava na utkání

A. Obdržení delegace:

1. kolegové
2. týmy (způsob hry, klíčoví hráči, trenéři...)
3. cesta, místo utkání, stadion (s dráhou, bez, očekávaná atmosféra)

B. Místo utkání

1. příjezd
2. obhlídka plochy a stadionu
3. předzápasová příprava, mítink, zásady spolupráce

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

C. Vlastní utkání

1. taktika řízení
2. cit pro herní situace
3. řešení kritických momentů - zejména v návaznosti na předchozí body A2,A3, B3

D. Pozápasové výstupy

1. vlastní pocity
2. hodnocení delegáta
3. atmosféra po utkání, příp. mediální výstupy

Po tomto stručném rozdělení okruhů souvisejících s vlastním utkáním, se kterým jste již v minulosti byli jistě seznámeni, se zaměříme na část C, která se týká vlastního utkání a to zejména na poziční postavení rozhodčího.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Základní předpoklady správného rozhodnutí

- Fyzické – zdravotní předpoklady, fyzická kondice
- Psychické – odvaha, odolnost vůči stresu
- Cit pro hru – čtení hry, spolupráce s AR
- Poziční postavení

3. Základní předpoklady pro kontrolu utkání, které by měl RO respektovat

- Aby se RO dostal do nejlepšího možného postavení, kdykoli během hry musí být schopen, předvídat jakým směrem se bude hra vyvíjet a kde by se mohl přestupek stát.
- Podle toho by měl RO zaujmout postavení, které v určitý moment hra vyžaduje
- Nikdo by neměl striktně trvat na postavení RO (mimo pravidly daných situací), ale RO by měl být schopen pochopit a rozpoznat potřeby hry.
- Ale vždy by měl RO zaujmout postavení podle těchto požadavků, zejména pokud jde o následující.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Obvyklý diagonální způsob.
- Čtení záměrů hráčů – předvídavost.
- Porozumění herním systémům a taktice mužstev.
- Vyhodnotit situaci na HP rychle a porozumět postavení hráčů.
- Dostatečná předzápasová dohoda s AR ohledně pohybu, postavení a kontroly herních situací.
- RO by měl být s AR ve stálém očním kontaktu.
- RO by měl mít stálou sebekontrolu a dostatečné sebevědomí.
- RO by neměl svým postavením překážet hráčům v pohybu ani je nijak omezovat.
- Z každého utkání si odnést určité nové zkušenosti.
- Používat video jako učební pomůcku při rozboru herních situací s ohledem na postavení RO

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Faktory ovlivňující správnost rozhodnutí s ohledem na poziční postavení RO

POHYB

- Před lety byl způsob řízení, pohyb a postavení RO zcela odlišný – HR byl na jedné pomezí čáře a dva AR na druhé, přičemž každý kontroloval polovinu HP. Z dnešního pohledu to na nás může působit až komicky... Takže současný diagonální systém nebo dokonce využití brankových RO umožňuje kontrolovat hru mnohem lépe.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ROZHODCOVSKÝ TÝM

- Dokonce by se dalo říci, že si brankoví RO mohou na hráče i „sáhnout“. Ovšem jejich efektivita je diskutabilní. I vzhledem k tomu, že se jejich postavení na brankové čáře mění. Jeden rok jsou na diagonále HR, druhý zase poblíž AR... Vidíme stále spousty chybných, alibistických nebo snad i účelových rozhodnutí. (jak jinak si např. vysvětlit, že v utkání AC Milán – Plzeň neviděl v úvodu utkání brank. RO vyražení Bakošovy hlavičky Abbiatim snad ze dvou metrů a ve druhé půli zahlédl Čišovského ruku snad z metrů 15-ti nebo 20-ti...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VIDEOTECHNIKA

- Nicméně ani tento a ani žádný jiný systém nebude dokonalý. Stále budou nářky na RO na jejich neobjektivitu, úmysl či účelovost, dokud nepřijde to, co již má hokej nebo tenis dávno zavedené... Samozřejmě se bavíme o použití techniky. Prozatím alespoň na vrcholových soutěžích, kde se rozhoduje o „přesunech ohromných balíků peněz“. Světoví funkcionáři se bijí v prsa, jak bojují proti dopingu korupci, nelegálním sázkám, ale mlčky přihlížejí selhávání lidského faktoru s odůvodněním, že by se vytratilo kouzlo hry. Nyní se již zdá, že se začalo blýskat na lepší časy, viz. alespoň existence kamer na brankové čáře... A v neposlední řadě to bude mít pozitivní dopad na RO, protože veřejnost a „odborníci“, kteří se na fotbal dívají z tepla svých obývacích pokojů a novinářských kanceláří a mají k dispozici bezpočet různých záběrů a opakování, budou ochuzeni o svoje „privilegium“ být těmi nejchytřejšími a nejpovolanějšími...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DIAGONÁLA

- Ale zpět do reality. RO by měl vybočovat z tzv. diagonály, pokud si to vývoj herních situací vyžaduje. Tzn., jak již bylo uvedeno, měl by porozumět potřebám hry a pohybovat se efektivně. RO by měl rozeznat hráčův úmysl, kam bude případný dlouhý míč směřovat a již dopředu se tím směrem přesouvat.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

HRÁČSKÉ ZKUŠENOSTI

- Pak se zpravidla nestane, že se RO nestihne přesunout tak, jak to situace vyžaduje. Proto bývá dobré, když má RO určité hráčské zkušenosti.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

HERNÍ VARIANTY

- Schopnost RO porozumět herním systémům a taktice je pro RO velmi prospěšná pro získání efektivního postavení. Např., pokud mužstvo hraje v hluboké defenzívě a má vysunutého jen jednoho útočníka, není potřeba, aby RO vybíhal do „široké diagonály“, protože se zpravidla v tomto prostoru příliš hrát nebude.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ČTENÍ HRY

- Tyto znalosti umožňují RO snadněji kontrolovat hru. Např. mužstvo hraje velmi ofenzivně a snaží se zoufale zvrátit ke konci utkání nepříznivý stav. Pět nebo šest jeho hráčů operuje na tzv. „ofsajd lajně“. V takovém případě má RO pohyb velmi ztížený a musí se rozhodnout, kam se přesune ve zlomku vteřiny, protože prostor bývá přehuštěný a obvykle se souboje odehrávají na hranici PÚ nebo i uvnitř. Většinou se jedná o nakopávané míče na osvědčené hlavičkáře, a všichni víme, co se v takových soubojích děje...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

POHLED KOUČE

- Na semináře RO v zahraničí bývají zváni TOP trenéři a manažeři, kteří přednášejí herní systémy a různé taktické varianty, což dává RO možnost získávat v této oblasti nové poznatky a usnadnit jim práci na HP. Před lety i v Česku byly podobné příklady, když na seminářích přednášel např. Werner Lička.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

RYCHLOST ROZHODNUTÍ

- Schopnost RO rozhodnout rychle je velmi důležitá např: Jestliže hráč v ofsajdové pozici ovlivňuje soupeře nebo se snaží ze svého postavení získat výhodu. Přerušit hru včas nebo dát zřetelně najevo „hrajte dál“, je v těchto velmi obtížných situacích pro RO i pro AR důležitá zejména pokud dojde k docílení branky...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

KOMUNIKACE

- Schopnost včasné a kvalitní komunikace mezi celým rozhodcovským týmem. Jednak přes komunikační zařízení, ale i řečí těla, gesty, posunky umožní snadnější a rychlejší řešení situací. RO se spíše vyhne neočekávané reakci kolegy. (stálost rozhodcovského týmu).

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SPOLUPRÁCE

- Důležitá je pro součinnost a kvalitní spolupráci při utkání předzápasová dohoda a jednoznačné rozdělení úkolů mezi rozhodcovským týmem i s ohledem na schopnosti a zkušenosti AR. RO se tak může vyhnout nejrůznějším překvapením ...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

OSOBNOST

- Dalšími důležitými vlastnostmi pro RO jsou sebevědomí, sebekontrola, schopnost koncentrace po celou dobu utkání a nenápadné vystupování. RO by měl poskytovat hráčům servis, aby mohli předvést to nejlepší, co umí.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ